

**Interná smernica
k prevencii a riešeniu šikanovania a kyberšikanovania**
aktualizácia v súlade so Smernicou MŠ VV a M SR č.1/2025

Vrbové, marec 2025

Mgr. Henrieta Gromanová
riaditeľka školy

Názov organizácie
Názov vnútorného predpisu

Gymnázium J.B.Magina Vrbové
Interná smernica
k prevencii a riešeniu šikanovania a kyberšikanovania

Poradové číslo
Vypracovala
Dátum vyhotovenia
Za správnosť zodpovedá
Za dodržiavanie zodpovedá
Platnosť vnútorného predpisu

Interná smernica č. 2 /2025
Mgr. Henrieta Gromanová, Mgr. Zuzana Koišová
6. marec 2025
Mgr. Henrieta Gromanová
Mgr. Henrieta Gromanová, Mgr. Zuzana Koišová
13. marec 2025

Obsah:

Článok 1	2
Úvodné ustanovenia.....	2
Článok 2.....	2
Definícia šikanovania a vymedzenie základných pojmov	2
Článok 3	6
Prevenia šikanovania.....	6
Článok 4.....	8
Podávanie, prijímanie, preverovanie, evidovanie a vybavovanie podnetov šikanovania a kyberšikanovania	8
Článok 5.....	10
Opatrenia na riešenie šikanovania a nápravu jeho dôsledkov	10
Článok 6.....	11
Postup pri zistení šikany a kyberšikany	11
Článok 7.....	12
Komunikácia so zákonnými zástupcami.....	12
Článok 8.....	12
Komisia na prešetrovanie šikanovania.....	12
Článok 9.....	13
Záverečné ustanovenie.....	13

Prerokované a schválené na pedagogickej rade dňa:13. marca 2025

Mgr. Zuzana Koišová
Koordínátor vo výchove a vzdelávaní

Mgr. Henrieta Gromanová
riaditeľka školy

Článok 1

Úvodné ustanovenia

Túto internú smernicu (ďalej smernica) vydáva riaditeľka Gymnázia J.B.Magina Vrbové, Mgr. Henrieta Gromanová, ako neoddeliteľnú súčasť Školského poriadku. Smernica je vypracovaná v súlade so Smernicou č.1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.

Smernica obsahuje aj úpravu práv zamestnancov zamestnávateľa v súvislosti s oznamovaním a riešením podnetov v oblasti šikany a kyberšikany, o ktorej sa dozvedeli v súvislosti so svojím zamestnaním. Táto smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov zamestnávateľa.

Cieľom tejto smernice je zabezpečiť bezpečné a zdravé prostredie pre žiakov a zamestnancov školy, definovať preventívne opatrenia a stanoviť postupy pri riešení šikanovania.

Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov školy, žiakov a ich zákonných zástupcov. Dodržiavanie smernice podlieha kontrole vedenia školy.

Článok 2

Definícia šikanovania a vymedzenie základných pojmov

Na účel tejto smernice sa **šikanovaním** rozumie:

- a) správanie žiaka, ktorého úmyslom je získať nad iným žiakom alebo zamestnancom školy prevahu, ponižovať ho, zavražďovať alebo vytvárať zavražďujúce, nepriateľské, ponižujúce, potupujúce alebo emocionálne zraňujúce prostredie,
- b) úmyselný, spravidla opakovaný útok voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť, a to vo forme verbálneho, fyzického, psychického, emocionálneho šikanovania alebo nebezpečného elektronického obťažovania.

Podstatou šikanovania je najmä:

- a) úmysel získať prevahu nad druhým, ponižovať ho, zraňovať ho fyzicky, psychicky alebo emocionálne,
- b) správanie jedného žiaka alebo skupiny žiakov, ktoré sa prejavuje formou opakovaného obťažovania, zavražďovania alebo ponižovania,
- c) vytváranie situácie, v ktorej jedna osoba alebo skupina získava kontrolu nad šikanovaným, ktorý sa nedokáže alebo nemôže účinne brániť.

Formy šikanovania zahŕňajú:

a) **Verbálne šikanovanie** – opakované nadávanie, urážanie, posmievanie sa, dobiedzanie, vyhrážanie sa fyzickým útokom, navádzanie na fyzický útok, prikazovanie šikanovanému vykonať určitý úkon proti jeho vôli, zastrašovanie, vydieranie alebo vylúčenie šikanovaného z kolektívu.

b) **Fyzické šikanovanie** – nežiaduci a nechcený fyzický kontakt pre šikanovaného, pri ktorom šikanujúci šikanovaného opakovane bije, udiera, sáče alebo kope do neho, podráža ho alebo hádže do neho rôzne predmety, skrýva, poškodzuje, privlastňuje si alebo ničí veci šikanovaného.

c) **Psychické a emocionálne šikanovanie** – ubližovanie negatívnym ovplyvňovaním psychiky, emócií, nálady a duševného rozpoloženia šikanovaného, najmä opakovaným ponižovaním, zosmiešňovaním, zahanbovaním, opovrhovaním, ohováraním v jeho neprítomnosti, rozširovaním nepravdivých informácií alebo urážaním rodinných príslušníkov alebo blízkych osôb.

d) **Kyberšikanovanie** – verbálne, psychické šikanovanie a emocionálne šikanovanie uskutočňované v kybernetickom priestore bez fyzického kontaktu šikanujúceho a šikanovaného prostriedkami informačnej a komunikačnej technológie, ktoré môže mať aj anonymnú povahu, a pri ktorom šikanujúci dokáže uskutočniť útoky z rôznych miest, pričom šikanovaný sa o napadnutí nemusí okamžite dozvedieť a nemusí byť schopný identifikovať šikanujúceho; zverejnené informácie, fotografie, audiozáznamy a videozáznamy môžu byť prístupné veľkému počtu osôb a môže byť náročné ich odstrániť z kybernetického priestoru.

Šikanovanie sa môže prejaviť

a) **priamym šikanovaním**, pri ktorom šikanujúci zameriava svoje správanie priamo na šikanovaného, opakujúcim sa úmyselným verbálnym, psychickým, emocionálnym alebo fyzickým násilím. Tento typ šikanovania je spravidla sprevádzaný prítomnosťou ďalších účastníkov a má za cieľ získať prevahu v kolektíve,

b) **nepriamym šikanovaním**, pri ktorom šikanujúci využívajú metódy vzťahového násillia a emocionálneho vydierania. Sem patrí najmä ignorovanie, zámerné vyčleňovanie šikanovaného zo sociálneho kolektívu, šírenie nepravdivých alebo znevažujúcich informácií, citlivých zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych záznamov o šikanovanom, alebo manipulácia s názormi a postojmi ostatných členov kolektívu k šikanovanému.

Na účel tejto smernice sa rozumie:

a) **Šikanujúcim** - žiak alebo skupina žiakov, ktorí opakovane psychicky alebo fyzicky ubližujú šikanovanému. Cieľom správania je ublížiť, spôsobiť ujmu alebo znížiť jeho spoločenské postavenie. Šikanovaný považuje takéto správanie za nepríjemné a škodlivé. Šikanujúci žiak alebo skupina žiakov sa so šikanovaným vo väčšine prípadov poznajú aj z reálneho života. Títo žiaci môžu mať znížené schopnosti viesť zdravé sociálne vzťahy a riešiť svoje vlastné problémy. Odborníci sa zhodujú, že aktéri šikanovania môžu mať negatívne postoje voči

sebe aj voči ostatným, často vyrastajú v problémových rodinných podmienkach a trpia nedostatkom rodičovskej lásky a pozornosti, pričom školu vnímajú negatívne. Často im chýba empatia.

b) **Šikanovaným** - žiak alebo skupina žiakov, ktorí sú vystavení šikanovaniu.

Ohrozené bývajú často deti, ktoré už sú dlhšie objektom agresie iných, deti hendicapované s určitou odlišnosťou, či už mentálnou alebo fyzickou, deti, ktoré prišli z iného kolektívu, ale aj úspešní žiaci, ktorí v niečom vynikajú (prospech, školský úspech, dobrý vzťah s pedagógom). Veľmi často sa stáva, že šikanovanými sú deti pochádzajúce z rodín so slabším socioekonomickým statusom, kde býva vyššia miera tolerancie násilia a menšia možnosť, že takýto rodičia budú dieťa ochraňovať. V zásade akákoľvek inakosť dieťaťa (v zmysle napr. etnickej príslušnosti, vierovyznania, národnosti, štýlu obliekania, introverzie, výzoru...) sa môže stať spúšťačom pre jeho šikanovanie.

c) **Účastníkom šikanovania** - žiak alebo skupina žiakov, ktorí sú prítomní pri šikanovaní, alebo ktorí majú o šikanovaní vedomosť a nie sú priamo šikanujúcimi ani šikanovanými. Títo účastníci môžu byť svedkami šikanovania, pričom o šikanovaní môžu vedieť prostredníctvom rôznych informácií, ako sú správy medzi šikanujúcim a šikanovaným, urážlivé komentáre na adresu šikanovaného alebo zverejnené intímne či zosmiešňujúce obrázky šikanovaného.

d) **Dôvodom šikanovania** - najmä osobitná charakteristika šikanovaného, ktorá spravidla spočíva v jeho zdravotnom znevýhodnení, pohlaví, náboženskom vyznaní alebo viere, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, sexuálnej orientácii alebo rodovej identite, jazyku, sociálnom, spoločenskom alebo majetkovom postavení jeho rodiny. Možnými dôvodmi môžu byť aj iné osobné charakteristiky, ako napríklad nosenie okuliarov, nadváha alebo nízka pohybová gramotnosť.

Šikanovaním nie je – na účel tejto smernice sa za šikanovanie nepovažuje:

- a) jednorazový alebo impulzívny prejav násilia alebo agresie medzi žiakmi akútnym neovládnutím emócií, ktoré bezprostredne odznievajú,
- b) prejav násilia alebo agresie medzi žiakmi mimo školy, ktorý nevyplýva zo vzťahov medzi žiakmi v škole, okrem kyberšikanovania,
- c) nehoda medzi zamestnancom školy a žiakom súvisiaca s výchovnovzdelávacím procesom.

Trestno - právna zodpovednosť:

1. Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu (§ 8 Trestného zákona), kedy môže byť šikanujúci od veku 14 rokov trestne stíhaný a to najmä za trestný čin:

- a) ublíženia na zdraví (§ 155 Trestného zákona),
- b) obmedzovania osobnej slobody (§ 183 Trestného zákona),

- c) lúpeže (§ 188 Trestného zákona),
- d) vydierania (§ 189 Trestného zákona),
- e) hrubého nátlaku (§ 190 a § 191 Trestného zákona),
- f) nátlaku (§ 192 Trestného zákona),
- g) porušovania domovej slobody (§ 194 Trestného zákona),
- h) sexuálneho násillia (§ 200 Trestného zákona),
- i) sexuálneho zneužívania (§ 201 – 203 Trestného zákona),
- j) krádeže (§ 212 Trestného zákona),
- k) neoprávneného užívania cudzej veci (§ 215 Trestného zákona),
- l) poškodzovania cudzej veci (§ 245 a 246 Trestného zákona),
- m) nebezpečného vyhrážania sa (§ 360 Trestného zákona),
- n) nebezpečného prenasledovania (§ 360a Trestného zákona),
- o) výroby detskej pornografie (§ 368 Trestného zákona),
- p) rozširovania detskej pornografie (§ 369 Trestného zákona),
- q) prechovávanlia detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení (§ 370 Trestného zákona),
- r) ohovárania (§ 373 Trestného zákona),
- s) nebezpečného elektronického obťažovania (§ 360b Trestného zákona).

Nebezpečné elektronické obťažovanie – trestný čin podľa ust. § 360b Trestného zákona „Tri roky odňatia slobody môžu hroziť tomu, kto druhú osobu úmyselne dlhodobo ponlžuje, zastráuje, neoprávnené koná v jej mene alebo spôsobuje iné podobné dlhodobé obťažovanie.“ Rovnako bude potrestaný ten, kto „neoprávnené zverejnll alebo sprlístupnll tretej osobe obrazový, zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam jeho prejavu osobnej povahy získaný s jeho súhlasom, spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť alebo privodiť mu inú vážnu ujmu na právach.“

2. Šikanovanie môže naplnllť skutkovú podstatu priestupku proti

- a) občianskemu spolunažívaniu (§ 49 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov) alebo
- b) majetku (§ 50 zákona č. 372/1990 Zb.)

3. Skutočnosť, že šikanujúci nie je trestne zodpovedný z dôvodu nízkého veku (§ 22 Trestného zákona), nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody.

4. Zamestnanec školy, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie k prevencii a riešeniu šikanovania, môže byť trestne stlhaný najmä za trestný čin

- a) neprekazenia trestného činu (§ 341 Trestného zákona)

- b) neoznámenia trestného činu (§ 340 Trestného zákona) alebo
- c) ublíženia na zdraví (§ 155 až 158 Trestného zákona).

Článok 3 Prevenicia šikanovania

1. Pri prevencii šikanovania škola dbá na vytváranie bezpečného prostredia, v ktorom sa vznik šikanovania aktívne obmedzuje.
2. Pri prevencii šikanovania škola primerane pôsobí na žiakov podľa ich veku, psychickej a intelektuálnej úrovne s dôrazom na hodnotovú výchovu.
3. Za prevenciu šikanovania v škole zodpovedá riaditeľ školy. Riaditeľ školy zabezpečuje činnosti súvisiace s prevenciou šikanovania prostredníctvom pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

4. Prevenicia šikanovania sa zabezpečuje najmä:

- a) využívaním takého obsahu výchovy a vzdelávania a takých metód a foriem výchovy a vzdelávania, ktoré posilňujú úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu žiakov,
- b) aktívnym sústavným výchovným pôsobením pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca, vrátane prejavu záujmu o problémy žiaka v škole a mimo nej
- c) dlhodobou strategickou činnosťou, realizáciou preventívnych programov s doplnením o činnosti neformálneho vzdelávania najmä prednášky, diskusie, organizovaných školou alebo inými subjektmi a mimoškolskými činnosťami, ktoré posilňujú v žiakoch úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu najmä voči sebe navzájom,
- d) spoluprácou s rodičmi, poručníkmi a zákonnými zástupcami žiakov,
- e) aktívnym prístupom orgánov školskej samosprávy pri navrhovaní a prerokovaní školského poriadku, školského vzdelávacieho programu a opatrení školy k prevencii šikanovania,
- f) spoluprácou školy so zariadeniami poradenstva a prevencie, pričom pri prevencii šikanovania zariadeniami poradenstva a prevencie sa informovaný súhlas zákonného zástupcu nevyžaduje.

5. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec posudzuje navrhované činnosti z hľadiska predchádzania nežiaduceho vplyvu na žiakov v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie.

6. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec priebežne informuje zákonných zástupcov o opatreniach školy pri prevencii šikanovania prostredníctvom webového sídla školy alebo triednych schôdzí.

7. Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy pri prevencii šikanovania a v spolupráci s pedagogickou radou a orgánmi školskej samosprávy:

- a) rozpracúva opatrenia školy pri prevencii šikanovania v školskom poriadku,
- b) zabezpečuje dôkladný výkon dozoru v priestoroch školy.

8. Riaditeľ školy:

- a) zabezpečuje vzdelávanie zamestnancov školy v oblasti prevencie a riešenia šikanovania,
- b) zapája do prevencie šikanovania orgány školskej samosprávy a zriaďovateľa,
- c) zverejňuje kontaktné údaje právnických osôb, ktoré sa zaoberajú prevenciou a riešením šikanovania,
- d) zabezpečuje, aby v pracovnom poriadku školy bola upravená povinnosť zamestnanca školy bez zbytočného odkladu oznamovať podozrenie zo šikanovania, a prijať zodpovedajúce opatrenia,
- e) oboznamuje zamestnancov školy so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
- f) zabezpečuje poučenie zamestnancov školy o skutočnosti, že šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu priestupku alebo skutkovú podstatu trestného činu,
- g) zabezpečuje poučenie zamestnancov školy o skutočnosti, že šikanujúcemu môže byť uložené opatrenie vo výchove okrem šikanujúceho, ktorým je dieťa materskej školy, a o skutočnosti, že ak šikanujúci nie je trestne zodpovedný z dôvodu nízkeho veku, nie je to prekážkou na podanie trestného oznámenia a na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú šikanujúci spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú spôsobil na zdraví,
- h) informuje zamestnancov, žiakov a zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia o postupe pri zistení šikanovania.

9. Zamestnanci školy v rámci aktualizáčného vzdelávania každoročne absolvujú odborné školenie zamerané na prevenciu a riešenie šikanovania a kyberšikanovania. Toto školenie zahŕňa:

- a) aktuálne legislatívne požiadavky a metodické usmernenia v oblasti prevencie šikanovania a kyberšikanovania,
- b) rozpoznávanie rizikového správania a identifikáciu varovných signálov,
- c) efektívne postupy pri riešení a prevencii šikanovania v školskom prostredí,
- d) komunikáciu so šikanovanými, šikanujúcimi a zákonnými zástupcami,
- e) zásady bezpečného používania digitálnych technológií a prevenciu kyberšikanovania.

Článok 4

Podávanie, prijímanie, preverovanie, evidovanie a vybavovanie podnetov šikanovania a kyberšikanovania

1. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zostavuje skupinu zamestnancov školy, ktorá navrhuje a zabezpečuje postup pri riešení šikanovania – vid'. čl. 8.
2. Opatrenia, metódy a postupy pri obmedzovaní šikanovania a nápravy jej dôsledkov sa navrhujú tak, aby zodpovedali vývinovej zrelosti, emocionálnej zrelosti a veku šikanujúceho, šikanovaného a účastníkov šikanovania, vrátane detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
3. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri preverovaní incidentu, ktorý zahŕňa podozrenie zo šikanovania bez zbytočného odkladu najmä
 - a) zabezpečí pomoc a ochranu potencionálnemu šikanovanému,
 - b) zabezpečí, aby v priebehu preverovania nedošlo k ďalšej konfrontácii medzi potencionálnym šikanujúcim a potencionálnym šikanovaným,
 - c) informuje zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia potencionálneho šikanujúceho, potencionálneho šikanovaného a potenciálnych účastníkov šikanovania,
 - d) spíše a zaeviduje záznam o incidente.
3. Riaditeľ pri incidente podľa odseku 3 podľa potreby kontaktuje
 - a) zariadenie poradenstva a prevencie,
 - b) orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
 - c) okresný úrad, ak ide o podozrenie zo spáchania priestupku, alebo políciu, ak ide o podozrenie zo spáchania trestného činu,
 - d) poskytovateľa záchranej zdravotnej služby
4. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri preverovaní podozrenia zo šikanovania
 - a) zabezpečí zistenie účastníkov šikanovania a ďalších svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov medzi účastníkmi šikanovania alebo medzi svedkami,
 - b) uchováva dôkazy o podozrení zo šikanovania v nevyhnutnom rozsahu a počas nevyhnutného času,
 - c) zabezpečí pri rozhovoroch podľa písmena a) prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,

d) zabraňuje zľahčovaniu šikanovania a takému konaniu, ktoré môže viesť k neriešeniu šikanovania, preverovaniu šikanovania pod emocionálnym nátlakom alebo v prítomnosti iných žiakov alebo k zverejňovaniu informácií z preverovania šikanovania.

5. Podat' podnet možno písomne alebo elektronicky, a to na adrese: Gymnázium Jána Baltazára Magina, Beňovského 358/100, 922 03 Vrbové.

6. Písomné oznámenie zaslané prostredníctvom pošty by malo byť podané alebo zaslané v zalepenej obálke s vyznačenou poznámkou „Neotvárať – oznámenie podnetu šikany a kyberšikany“.

7. Písomné oznámenie je možné podať aj prostredníctvom schránky „Kyberšikana“ nachádzajúcej sa na prízemí v sídle školy v zalepenej obálke s vyznačenou poznámkou „Neotvárať – oznámenie podnetu šikany a kyberšikany“.

8. Pravidelné vyprázdňovanie schránky – minimálne raz týždenne zabezpečuje zamestnanec určený školou.

9. Prijaté oznámenia sú evidované v osobitne určenej podacej knihe – Hlásenia príloha 2.

10. Osoba poverená evidenciou písomných oznámení prijíma podnety a zabezpečuje ich preverenie v rámci školy.

11. Osoba poverená vyprázdňovaním poštovej schránky a evidenciou písomných oznámení je oprávnená obálku s doručeným oznámením s vyznačenou poznámkou „Neotvárať – oznámenie podnetu šikany a kyberšikany“ otvoriť iba po schválení zo strany štatutára, prípadne priameho nadriadeného.

12. Škola je povinná prijať každé oznámenie.

13. Každé oznámenie je zaevidované v osobitne určenej evidencii oznámení – Evidencia príloha

14. Osoby zúčastnené na riešení podnetov šikany a kyberšikany sú povinné zachovávať dôvernosc' informácií. Táto povinnosc' trvá aj po skončení pracovného pomeru.

15. Pri preverovaní podnetu sa posudzuje obsah oznámenia bez ohľadu na jeho označenie.

16. V prípade, že z obsahu podnetu vyplýva, že na jeho vybavenie je príslušný iný orgán, škola môže podnet postúpiť tomuto orgánu.

17. Osoba preverujúca podnet spíše o výsledku preverenia písomný záznam – Zápisnica – príloha 4.

Článok 5

Opatrenia na riešenie šikanovania a nápravu jeho dôsledkov

1. Škola dbá na bezodkladné riešenie šikanovania podľa tejto smernice.

2. Vo vzťahu k šikanujúcemu riaditeľ školy, alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec
 - a) zabezpečí individuálny rozhovor odborného zamestnanca školského podporného tímu alebo odborného zamestnanca zariadenia poradenstva a prevencie so šikanujúcim za prítomnosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia s cieľom objasnenia motivácie, sociálneho a rodinného pozadia správania šikanujúceho a určenia ďalšieho postupu; časti rozhovoru sa môžu konať aj bez prítomnosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia, ak na to dá zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia preukázateľný súhlas.
 - b) navrhne podľa potreby intervenciu v zariadení poradenstva a prevencie alebo zabezpečí intervenciu prostredníctvom odborného zamestnanca školy, vrátane podporných činností v príslušnej triede a zabezpečí podmienky pre fyzickú a psychickú bezpečnosť žiakov príslušnej triedy.
 - c) Podľa potreby môže byť šikanujúcemu uložené opatrenie vo výchove alebo znížený stupeň klasifikácie správania žiaka.

3. Vo vzťahu k šikanovanému riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec
 - a) zabezpečí podmienky na fyzickú a psychickú bezpečnosť šikanovaného a podľa potreby zabezpečí zdravotné ošetrovanie,
 - b) zabezpečí šikanovanému bezodkladnú psychologickú pomoc a podporu,
 - c) zabezpečí po porade s príslušným odborným zamestnancom cieľenú a systematickú podporu najmä prostredníctvom zariadenia poradenstva a prevencie,
 - d) spolupracuje podľa potreby so Štátnou školskou inšpekciou, regionálnym úradom školskej správy alebo s Úradom komisára pre deti.

4. Vo vzťahu k účastníkom riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec
 - a) zabezpečí účastníkom šikanovania podľa potreby individuálnu podporu a poradenstvo na základe posúdenia školského podporného tímu, školského psychológa alebo psychológa zariadenia poradenstva a prevencie,
 - b) zabezpečí skupinovú intervenciu v spolupráci so školským podporným tímom alebo so zariadením poradenstva a prevencie,

c) zabezpečí skupinové činnosti s cieľom smerovania žiakov k pozitívnym postojom a hodnotám a k rozvíjaniu schopnosti identifikovať sociálnopatologické javy primerane ich veku, najmä v rámci realizácie preventívnych programov, triednických hodín, vyučovania prierezových tém, činností neformálneho vzdelávania.

5. Opatrenia v mimoriadnych prípadoch (napr. naplnenie skutkovej podstaty trestného činu, resp. opakujúcich sa prípadoch):

a) odporučiť rodičom umiestniť žiaka na dobrovoľný diagnostický pobyt v diagnostickom centre,

b) oznámiť príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny – oddeleniu sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately za účelom využitia nutných výchovných opatrení v prospech maloletého v zmysle zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci, v znení neskorších predpisov,

c) oznámiť príslušnému útvaru Policajného zboru SR, ak došlo k závažnejšiemu prípadu šikanovania, pri ktorom je podozrenie, že bol spáchaný čin naplňujúci skutkovú podstatu trestného činu.

6. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeti bezodkladne poskytnúť pomoc.

Článok 6

Postup pri zistení šikany a kyberšikany

1. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeti bezodkladne poskytnúť pomoc.

2. Ak pedagóg zistí u detí typické príznaky, musí bezodkladne konať. Šikanovanie preveruje a rieši triedny učiteľ, ktorý si vyžiada informácie od všetkých vyučujúcich. Ku každému závažnejšiemu prípadu je potrebné prizvať členov komisie na prešetrovanie šikanovania – vid' článok 8. Počínanie pedagóga má mimoriadny výchovný význam.

3. Hlavné zásady pri vyšetrowaní patologických javov:

a) chrániť zdroj informácií

b) prezradiť čo najmenej o tom, čo už nám je doposiaľ známe a overené,

c) vypočuť šikanovaného, šikanujúceho, účastníkov každého osobitne

d) výsledky výpovedí starostlivo zaznamenať do zápisnice – príloha 4

4. V prípade, ak sa šikanovanie alebo kyberšikanovanie týka maloletých – či už v pozícii šikanujúceho alebo šikanovaného, škola spolupracuje s odbornými zamestnancami príslušného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a ďalšími odbornými pracoviskami poradenských služieb

a preventívnych služieb v regióne. Jednou z možností je aj spolupráca školy s orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. V neposlednom rade je kľúčová komunikácia s rodičmi maloletého šikanujúceho.

5. Riaditeľ školy je povinný oznámiť orgánom činným v trestnom konaní podozrenie, že žiak sa dopustil šikanovania, spáchania trestného činu alebo opakovane páchal priestupky v súvislosti so šikanovaním.

6. Riaditeľ školy je povinný orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámiť podozrenie, že žiak sa dopustil šikanovania, skutočnosti, ktoré ohrozujú šikanovaného, šikanujúceho alebo účastníkov a opatrenia, ktoré prijal.

Článok 7

Komunikácia so zákonnými zástupcami

1. Riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ by mali priebežne informovať zákonných zástupcov, o preventívnych činnostiach školy. Pri realizácii preventívnych činností školy riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ venujú zvýšenú pozornosť efektívnosti týchto činností. Za efektívnu stratégiu v príslušnej oblasti sa nepovažujú jednorazové činnosti, kultúrne podujatia, moralizovanie a zastrašovanie. Úlohou riaditeľa školy, koordinátora prevencie a triednych učiteľov je vopred preveriť navrhované preventívne činnosti školy s cieľom predísť nežiaducemu vplyvu šikanovania na žiakov.

2. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri rozhovore so zákonným zástupcom alebo so zástupcom zariadenia šikanovaného, šikanujúceho alebo účastníkov šikanovania vo veci šikanovania dbá na zachovanie dôvernosti informácií.

3. O rozhovore podľa odseku 2 vrátane informovania zákonného zástupcu vyhotoví riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zápis, z ktorého jedno vyhotovenie poskytne zákonnému zástupcovi alebo zástupcovi zariadenia – príloha 4

Článok 8

Komisia na prešetrovanie šikanovania

1. Ako poradný orgán riaditeľka školy stanovuje komisiu na prešetrovanie šikanovania:

- a) Ing. Jana Filanová – predsedníčka komisie
- b) Mgr. Zuzana Koišová – členka komisie a zodpovedná osoba pre prešetrovanie šikanovania
- c) Mgr. Tatiana Vavříková – členka komisie
- d) Príslušný triedny učiteľ – člen komisie

2. Komisia eviduje všetky sťažnosti na šikanovanie od žiakov, zákonných zástupcov.
3. Na účely vedenia evidencie šikanovania je zamestnávateľ oprávnený spracúvať osobné údaje uvedené v sťažnosti: meno, priezvisko a adresa pobytu podávateľa sťažnosti.
4. Komisia je povinná bez zbytočného odkladu v lehote 10 pracovných dní po doručení, sťažnosť na šikanovanie zamestnanca v škole prešetriť a podať o prešetrení správu riaditeľke školy.
5. Riaditeľka školy bez zbytočných odkladov po prevzatí správy komisie danú skutočnosť prehodnotí a sťažovateľovi odpovie.

Článok 9 Záverečné ustanovenie

1. Postupy a dokumenty školy v oblasti prevencie šikanovania, preverovania šikanovania a riešenia šikanovania sa zverejňujú aj vo forme prístupnej pre žiakov so zdravotným postihnutím a v jazykoch národnostných menšín národnostných škôl zaradených do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky.
2. Základnou úlohou školy je, aby šikanovanie v hocijakej podobe v škole vôbec nebolo. Prvoradou je prevencia. Základným preventívnym opatrením školy je osvojiť si základný princíp: „Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách!“ V rámci plnenie úloh Školského vzdelávacieho programu, na mimo vyučovacích i na mimoškolských podujatiach školy.
3. Dodržiavať metodické usmernenia k prevencii a riešeniu šikanovania.
4. Pri podozrení na šikanovanie dôsledne spolupracovať s rodinou šikanovaného aj šikanujúceho.
5. Dodržiavať taktný prístup a zachovanie dôvernosti informácií.
6. Spolupracovať s CPP a OZ zameranými na krízovú intervenciu.
7. Spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.
8. Dôsledne zamedziť akejkoľvek forme násillia, týrania a zneužívania detí a dbať na kriminálnu prevenciu detí.
9. Úlohou vedenia školy, všetkých pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy je vytvoriť pozitívnu klímu v škole, aby sa predchádzalo prejavom antisociálneho správania jednotlivcov alebo skupín žiakov.
10. Tento vnútorný predpis je v súlade s pravidlami správania a konania žiakov vrátane sankcií za ich porušenie zapracovanými v školskom poriadku školy.
11. Koordinátor vo výchove a vzdelávaní - prevencie drogových závislostí a sociálno-patologických javov zapracuje ustanovenia vnútorného predpisu do svojich plánov práce.
12. S vnútorným predpisom sú povinní oboznámiť žiakov všetci triedni učitelia a túto skutočnosť zapísať do triednej knihy v časti triednická hodina, po nadobudnutí účinnosti vnútorného predpisu a vždy na začiatku nového školského roka.

13. Vedenie školy zabezpečí v spolupráci s koordinátorom prevencie drogových závislostí a sociálno-patologických javov besedy i vzdelávanie v oblasti prevencie šikanovania.

14. S týmto vnútorným predpisom oboznámi triedni učitelia rodičov, resp. zákonných zástupcov žiaka na rodičovských združeniach jednotlivých tried v septembri až októbri každého školského roku.

15. Tento vnútorný predpis bude zverejnený na web stránke školy a v zborovni (pre pedagogických aj nepedagogických zamestnancov školy).

Článok 10

Pridelenie vnútorného predpisu

VP riaditeľky školy bol pridelený:

Dátum	Meno a priezvisko zamestnanca	Funkcia	Podpis
	Mgr. Henrieta Gromanová	Riaditeľka školy	
	Ing. Jana Filanová	Zástupca riaditeľa školy	
	Mgr. Zuzana Koišová	Koordinátor vo výchove a vzdelávaní - prevencia	
	Eva Vatrťová	Ekonomicko personálne oddelenie	
	Mgr. Tatiana Vavříková	Koordinátor žiackeho parlamentu	
	Alexandra Kinzlová	Predseda žiackej školskej rady	

ŠKOLSKÝ DOTAZNÍK O ŠIKANOVANÍ A KYBERŠIKANOVANÍ

V bežnom živote, v škole i v mimoškolskom prostredí sa stretávame so šikanovaním. Sú jednotlivci, ktorí z rôznych dôvodov **opakovane** ubližujú iným ľuďom, psychicky, prípadne fyzicky ich napádajú alebo týrajú. Keďže sa obyčajne vyhrážajú, aby sa nikomu nič neprezradilo, majú spravidla možnosť pod hrozbou ubližovať a vymáhať rôzne veci a „služby“ človeka, ktoré sú často až ponižujúce.

Tento dotazník slúži na to, aby sme zistili, či sa v **našej škole** vyskytujú ľudia, ktorí uvedeným spôsobom iným (tebe) znepríjemňujú pobyt v škole, pri školských akciách alebo v školskom internáte.

Predložené otázky si pozorne prečítajte, zakrúžkujte/podčiarknite/vypíšte odpoveď, ktorú považujete za pravdivú.

!Spomínajte situácie, ktoré sa stali v priebehu posledných 12 mesiacov (prváci za pobyt v našej škole)!

Dotazník je anonymný.

Ďakujeme vám vopred za vyplnenie.

Trieda: _____ Dátum: _____

Som: chlapec

dievča

1. Počul si o tom, že na našej škole niekoho šikanovali (ponižovali, napádali)?

a) Áno b) Nie

Ak áno, tak:

a) Zriedka (1-2x ročne) b) Občas (1-2x mesačne) c) Často (1-2x týždenne) d) Denne

2. Bol si sám svedkom, ako niekoho v našej škole šikanovali (slovne alebo fyzicky napádali)?

a) Áno b) Nie

Ak áno, aké situácie to boli (Zakrúžkuj jednu alebo aj viac možností):

- a) výsmech, kruté prezývky
 b) vyhrážanie, pokrikovanie, slovné urážky
 c) postrkovanie, zastrasovanie
 d) telesné napadnutie, bitka
 e) svojvoľné požičkovanie predmetov, oblečenia
 f) vymáhanie jedla, predmetov, peňazí
 g) vykonávanie „nezmyselných“ príkazov
 h) iné:.....

3. Stalo sa, že ťa v škole niekto šikanoval (opakovane fyzicky alebo slovne napádal)?

a) Áno b) Nie

Ak áno, tak:

a) Zriedka (1-2x ročne) b) Občas (1-2x mesačne) c) Často (1-2x týždenne) d) Denne

4. Stalo sa, že ty sám si niekoho v škole šikanoval (opakovane fyzicky alebo slovne napádal)?

a) Áno b) Nie

Ak áno, tak:

a) Zriedka (1-2x ročne) b) Občas (1-2x mesačne) c) Často (1-2x týždenne) d) Denne

5. Stalo sa, že z teba samého si v škole robila posmech nejaká skupina?

a) Áno b) Nie

Ak áno, tak:

a) Zriedka (1-2x ročne) b) Občas (1-2x mesačne) c) Často (1-2x týždenne) d) Denne

6. Kde si sa najčastejšie stretol so šikanovaním – ak si zažil (Zakrúžkuj jednu alebo aj viac možností):

- a) v škole počas hodiny
 b) v škole počas prestávky
 c) v škole pred vyučovaním, po vyučovaní
 d) počas školskej akcie
 e) na ulici v prítomnosti spolužiakov
 f) na internáte
 g) inde:.....
 h) nestretol som sa so šikanovaním

7. Koho si o šikanovaní informoval/a - ak si zažil (Zakrúžkuj jednu alebo aj viac možností):

- a) spolužiakov b) učiteľov c) rodičov, príbuzných d) nepovedal/a som to nikomu
 e) iného:..... f) nezažil som šikanovanie

8. Ako navrhuješ potrestať tých, ktorí šikajú (Zakrúžkuj jednu alebo aj viac možností):

- a) vylúčením zo školy
- b) bola im znížená známka zo správania
- c) boli verejne potrestaní pred celou školou
- d) boli trestne stíhaní príslušníkmi polície
- e) neboli potrestaní

9. Ako by si pomohol šikanovanému spolužiakovi? (Zakrúžkuj jednu alebo aj viac možností):

- a) bránil ho, pomohol spolužiakovi v núdzi
- b) dal najavo nesúhlas s názormi, konaním útočníka
- c) vyhýbal sa spoločnosti takého človeka
- d) mal odvahu oznámiť „šikanu“ dospelému, ktorému dôveruje
- e) iné:.....

10. Ak si šikanovaný (aj mimo našej školy), kto ťa šikajú (pokiaľ chceš, môžeš uviesť konkrétne):

- a) spolužiak
- b) spolubývajúci na internáte
- c) niekto dospelý
- d) nechodí do našej školy
- e) niekto iný:.....

11. Stalo sa ti v POSLEDNOM ROKU, že sa k tebe niekto z našej školy správal zraňujúco alebo nepríjemne na internete?

- a) Áno
- b) Nie

12. Stalo sa ti, že si bol obeťou kyberšikany? (uvádzaj aj situácie mimo školy):

- a) Áno
- b) Nie

Ak áno, tak:

- a) Zriedka (1-2x ročne)
- b) Občas (1-2x mesačne)
- c) Často (1-2x týždenne)
- d) Denne

13. Ak sa k tebe niekto z našej školy správal zle na internete, tak akým spôsobom? (môžeš zakrúžkovať aj viacero odpovedí).

a) telefonovaním cez mobil	Áno	Nie
b) písaním správ na mobil (SMS/MMS)	Áno	Nie
c) na sociálnej sieti (napr. Facebook, Twitter a pod.)	Áno	Nie
d) na inej sieti kde sa zdieľa obsah (napr. YouTube, Instagram a pod.)	Áno	Nie
e) cez správy (napr. Messenger, WhatsApp a pod.)	Áno	Nie
f) v online hre	Áno	Nie
g) inak:.....	Áno	Nie
h) radšej nechcem o tom hovoriť		

14. Ak si bol obeťou kyberšikany, aké pocity to v tebe vyvolalo? (Zakrúžkuj jednu alebo aj viac možností):

- a) pocit zlosti
- b) pocit strachu
- c) nervozitu
- d) nemal som chuť do jedla
- e) bolesti brucha, hlavy a pod...
- f) problémy so spaním
- g) nevedel som sa sústrediť v škole
- h) nechcel som ísť do školy, ani von medzi kamarátov
- i) žiadne

15. V porovnaní s klasickou šikanou, kyberšikana podľa teba

- a) má menší účinok na obeť ako klasická šikana
- b) má taký istý účinok na obeť ako klasická šikana
- c) má väčší účinok na obeť ako klasická šikana
- d) neviem

16. Máš informácie o bezpečnosti a možnostiach ochrany súkromia na internete? (Zakrúžkuj jednu alebo viac možností):

- a) nemám
- b) informácie mám zo školy
- c) informácie mám od rodičov
- d) informácie mám od kamarátov
- e) informácie mám z internetu
- f) informácie mám od niekoho iného:.....

17. Napíšte svoj vlastný názor na šikanovanie/kyberšikanovanie (čo by tebe pomohlo, ako by si riešil uvedený problém a iné postrehy):

Príloha 2

Hlásenia pre účely eliminácie šikanovania žiakov

Gymnázium J.B.Magina Vrbové	
Hlásenie pre účely eliminácie šikanovania žiakov v školskom roku _____	
Meno a priezvisko zamestnanca školy:	
Podozrenie na šikanovanie žiaka (žiakov) Meno, priezvisko, trieda	
Šikanujúci: Meno, priezvisko, trieda	
Popis šikanovania (dátum, popis skutku)	
Dátum spísania Hlásenia	
Dátum odovzdania Hlásenia do podateľne školy	
Podpis zamestnanca školy	

Príloha 3

Evidencie pre účely eliminácie šikanovania žiakov

Evidenciu sa vedie v písomnej forme. Do formulára sa zapisuje nahlásené šikanovanie pre každý školský rok samostatne a tiež v elektronickej podobe, ktorá sa vedie pre všetky školské roky v jednej tabuľke, vo forme EXCEL.

Gymnázium J. B. Magina Vrbové						
Evidencia pre účely eliminácie šikanovania žiakov v školskom roku _____						
Por.č.	Dátum nahlásenia	Nahlásil Meno priezvisko	Šikanovaný žiak Meno priezvisko	Šikanujúci žiak Meno priezvisko	Dátum a popis šikanovania	Prijaté opatrenia
1.						
2.						
3.						

Príloha 4

Zápisnica z prešetrovania šikanovania žiakov Gymnázium Jána Baltazára Magina Vrbové, Beňovského 358/100, 92203 Vrbové

z prešetrovania šikanovania žiaka (žiakov) _____ meno, priezvisko, trieda, školský rok
_____.

Škola sa o prípade šikanovania žiaka (žiakov) dozvedela písomnou formou (od koho) dňa, (telefonicky, mailom, iné...) toto podanie zapísal zamestnanec školy (meno, priezvisko, funkcia) dňa a podanie je vedené pod evid. č. _____.

Miesto prešetrovania šikanovania:

Čas prešetrovania šikanovania:

Členovia komisie na prešetrenie šikanovania:

predseda komisie :

členovia komisie :

Prešetrovaním prípadu sa zistilo:

Šikanovaný žiak (žiaci) _____ (konkretizovať menom, priezviskom, triedou, školským rokom).

Šikanujúci žiak (žiaci) _____ (konkretizovať menom, priezviskom, triedou, školským rokom).

Pri prešetrovaní predmetného prípadu šikanovania členovia komisie na prešetrovanie šikanovania vychádzali z nasledovných dokladov a materiálov (napríklad):

- vyjadrenie šikanovaného žiaka (konkretizovať)
- vyjadrenia šikanujúceho žiaka (konkretizovať)
- vyjadrenie účastníkov - svedkov šikanovania (konkretizovať)
- vyjadrenie zamestnanca/zamestnancov školy (konkretizovať)
- vyjadrenie odborného zamestnanca (konkretizovať)
- vyjadrenie zákonných zástupcov šikanového žiaka (konkretizovať)
- vyjadrenie zákonných zástupcov šikanujúceho žiaka (konkretizovať)
- ostatné vyjadrenia, resp. listinné dôkazy súvisiace s prípadom šikanovania (konkretizovať).

Preukázané zistenia:

Šetrením prípadu šikanovania bolo zistené nasledovné (popis prípadu šikanovania na základe vyššie uvedených podkladov):

Záver:

Na základe uvedených skutočností prešetrením prípadu šikanovania bolo zistené, boli prijaté nasledovné opatrenia:

Za Gymnázium J.B.Magina Vrbové prípad šikanovania prešetrili:

meno, priezvisko, predseda

podpis

meno, priezvisko, člen

podpis

meno, priezvisko, člen

podpis

Dátum vyhotovenia zápisnice: